

183. Møde.

Onsdag den 19. Juni Kl. 13⁴⁵.

Formanden: Den første Sag paa Dagsordenen kan ikke uden Tingets Samtykke behandles i dette Møde, men hvis ingen gør Indsigelse, betragter jeg Samtykket som givet. (Ophold). Det er givet.

Man gik da til:

Tredie Behandling af Forslag til Lov om Ændringer i Loven om Statsbanernes Takster m. m.

(Anden Behandling findes i Tidenden Sp. 1899).

Der var ikke stillet Ændringsforslag.

Lovforslaget sættes til Forhandling.

Villemoes: Naar det høje Landsting nu om lidt skal stemme om dette Lovforslag, vil ogsaa jeg stemme for det, idet jeg fuldt ud kan tiltræde de Udtalelser, som mit Partis Ordfører, det ærede Medlem Hr. Stensballe, fremsatte ved første Behandling af Lovforslaget. For øvrigt kan jeg ogsaa tiltræde de Udtalelser, der kom fra de andre Partiers Ordførere her i Tinget ved første Behandling i Gaar. Men jeg vil gerne have Lov til forud for Vedtagelsen af disse Takstforhøjelser, som jo skal bringe Statskassen et meget stort Millionbeløb, at sige, at jeg beklager, at det har vist sig ønskeligt netop nu at skride til Takstforhøjelser, som selvfølgelig ogsaa vil komme til at bundfælde sig i Prisstigninger for adskillige Varer, altsaa i en Forhøjelse af Erhvervslivets Omkostningsniveau og en Fordyrelse af Befolkningens Levefod. Jeg mener, at det afgjort maa være en Opgave for Staten at medvirke til at undgaa Prisstigninger, og naar Staten gennem Priskontrolraad m. v. griber ind over for Erhvervslivet, vilde det, om jeg saa maa sige, pynte noget paa Tegningen, hvis Staten ikke netop selv gik i Spidsen med Forhøjelser. Det vilde, synes jeg, have set godt ud, om vi havde ventet en Maanedes Tid eller to med disse Takstforhøjelser, og ingen

kan jo se blot et kort Stykke ind i Fremtiden, saaledes som Forholdene ligger i Øjeblikket.

Ydermere er i alt Fald jeg ikke ved denne Sags Behandling blevet overbevist om, at man ikke kunde være kommet endnu et Stykke Vej i Retning af at nedbringe Udgifterne. Jeg hørte selvfølgelig med Glæde den højtærede Minister for offentlige Arbejder i Gaar fra denne Plads udtale, at man havde passet meget paa Udgifterne, og derom tvivler jeg i og for sig ikke. Men det kan vist siges, at Staten, det offentlige, har noget vanskeligt ved at administrere saa billigt, som ønskeligt var. Selvfølgelig maa det erkendes, at der er mange Hensyn at tage; f. Eks. skal Sikringstjenesten være i fuldt Ordren, og jeg er ogsaa overbevist om, at Statsbanerne har en meget stor Stab af fortrinlige Tjenestemænd. Men hvad Udgifterne angaar, er det nu alligevel saadan, at det er en god gammel Regel, at Udgifterne maa nedbringes, naar Indtægterne svigter. Denne Vej maa enhver privat Borger gaa, og den Vej bør ogsaa Staten gaa. Der er nemlig ikke nogen som helst anden Udvej, naar man ikke som det offentlige uden videre er i Stand til selv at forhøje Indtægterne. Regeringen og Rigsdagen søger ganske godt for, at det er overordentlig vanskeligt for Erhvervslivet at forhøje Indtægterne.

Det gælder ikke alene Forretningslivet, det gælder ogsaa de fastlønnede Borgere i vort Samfund. Men naar det drejer sig om Statens svigtende Indtægter, har man straks en Takstforhøjelse klar. Den sorgløse Maade, hvorpaa man i de sidste 11 Aar har ladet Statskassens Udgifter stige, har ikke min Beundring, men naturligvis havde jeg ikke ventet mig andet under et socialdemokratisk Styre i vort Land. Da Staten i de senere Aaringer har givet Skatteskrueerne, baade den direkte og den indirekte, saa mange Omdrejninger, at disse Skruer vel kan siges at være gaaet over Gevind, er der vel imidlertid ingen anden Udvej end at forhøje Taksterne for derved at undgaa, at det store aarlige Underskud, som vi nu gennem saa mange Aar har set paa Statsbanernes Regnskab, skal svulme endnu stærkere op, end Tilfældet har været i de sidste Aar.

De seneste Maaneders Begivenheder burde, forekommer det mig, have animeret Regeringen til en dybtgaaende Tilpasning inden for Statshusholdningen. Det offentlige økonomiske Politik er imidlertid ikke i disse Maaneder undergaaet nogen nævneværdig Forandring under de ændrede økonomiske Forhold, hvorunder vi nu lever, hvilket jeg beklager. Jeg vover at paastaa,